

**HIDUPAN LAUT SEBAGAI MOTIF DAN REKA CORAK
DALAM SENIREKA TEKSTIL DI MALAYSIA
(SATU KAJIAN)**

ROSNORSYUHAILA BINTI ROSLI

97185940

Tesis ini dikemukakan kepada Fakulti Seni Lukis Dan Senireka ,Universiti Teknologi Mara ,sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan Ijazah Sarjana Muda Seni lukis Dan Senireka.

1. Diperiksa oleh Damni tarikh 20/3/01
2. Diperiksa oleh Xannix tarikh 17/4/01
3. Diperiksa oleh .....tarikh .....

Dekan,

Ijazah Sarjana Muda Senilukis Dan Senireka,

Universiti Teknologi Mara (UITM)

40450 Shah Alam

Selangor Darul Ehsan

ABSTRAK

ROSNORSYUHILA BT ROSLI

2001

HIDUPAN LAUT SEBAGAI MOTIF DAN REKACORAK DALAM SENI TEKSTIL DI MALAYSIA

Kajian kes ini adalah bertujuan untuk membuat persepsi terhadap pandangan masyarakat mengenai keberkesanan idea terhadap hidupan laut sebagai motif dan rekacorak dalam seni tekstil di Malaysia iaitu penghasilan seni pakaian tekstil. Golongan masyarakat yang berumur dalam lingkungan 15 tahun, 16-34 tahun dan 35 tahun ke atas adalah mewakili sample populasi kajian. Pemilihan sample adalah secara rawak iaitu mewakili keseluruhan masyarakat yang terdiri daripada pelbagai golongan samaada golongan eksekutif, golongan pertengahan dan golongan bawahan. Jumlah responden yang telah di soal selidik adalah seramai 50 orang. Kajian ini dijalankan adalah bertujuan untuk meninjau keberkesanan penggunaan idea dan konsep kreativiti di dalam penghasilan motif dan rekacorak hidupan laut ini boleh diterima umum atau sebaliknya, melihat perkembangan ide serta penggunaan motif hidupan laut ini secara lebih kreatif, serta melihat kehadiran unsur-unsur perkembangan ide dan kreativiti dalam penghasilan motif hidupan laut iaitu dari aspek perkembangan rekacorak dan warna yang digunakan... Kaedah mendapatkan data adalah melalui pengedaran borang kaji selidik, dan data diproses untuk dianalisis bagi mendapatkan keputusan kajian melalui peratusan. Kaedah kajian juga dijalankan dengan menggunakan kaedah tinjauan di dalam mendapatkan maklumat yang diketahui, internet serta penyelidikan perpustakaan. Pengumpulan data dan informasi di jalankan melalui penyelidikan (field research). Ia merangkumi temubual beberapa orang perseorangan yang terlibat secara langsung dan tidak langsung dalam industri tekstil. Kaedah pemerhatian dan interpretasi kendiri juga turut dilakukan dalam usaha untuk mencari maklumat dan isi kandungan tentang penggunaannya sebagai sumber rekacorak. Keputusan kajian mendapati masyarakat masih lagi terikat dengan fahaman yang negatif terhadap motif dan rekacorak hidupan laut. Penggunaan motif dan reka corak yang kurang menarik juga boleh mempengaruhi minat seseorang pengguna itu terhadap motif dan rekacorak tersebut. Motif dan rekacorak ini boleh dikembangkan sekiranya pereka muda mencipta suatu reka corak yang ringkas, beranimasi , kartun dan digabungkan dengan pelbagai motif untuk peringkat usia. Memberikan kelainan dari segi warna, bentuk, tekstura, komposisi dan struktur dalaman dan luaran serta penggunaan warna yang semulajadi (asli).

JADUAL ISI KANDUNGAN

MUKASURAT

HALAMAN PEMERIKSA	i
ABSTRAK	ii
SENARAI ISI KANDUNGAN	iii
SENARAI GAMBAR	vi
SENARAI RAJAH	vii
SENARAI JADUAL	viii
SENARAI LAMPIRAN	x
PENGHARGAAN	xi

BAB 1 PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan.....	1
1.2 Latarbelakang kajian.....	3
1.3 Objektif kajian.....	4
1.4 Kepentingan kajian.....	4
1.5 Persoalan kajian.....	5
1.6 Hipotesis.....	6
1.7 Skop kajian.....	6
1.8 Limitasi kajian.....	7
1.9 Definisi.....	8
1.9.1 Persepsi.....	8
1.9.2 Pemikiran kreativiti.....	8
1.9.3 Motif	9
1.9.4 Reka corak.....	9
1.9.5 Pakaian.....	10

BAB 2 KAJIAN LITERATUR

2.1 Pengenalan.....	11
2.2 Sejarah seni pakaian.....	12
2.3 Pengaruh dan kepentingan sifut kepada manusia	13
2.4 Penerimaan masyarakat berbilang kaum.....	14
2.5 Tanggapan umum terhadap penggunaan motif.....	14
2.6 Perbezaan motif yang biasa digunakan.....	15
2.6.1 Seni cetakan fabrik.....	15
2.6.2 Seni batik canting.....	18
2.6.3 Seni batik blok dan skrin.....	19
2.7 Motif dalam rekacorak.....	20
2.8 Perbezaan motif tempatan.....	21
2.8.1 Perbezaan motif dengan negara luar.....	21
2.8.2 Motif negara Jepun.....	21
2.8.3 Teknik penciptaan rekacorak di Jepun.....	22
2.8.4 Motif dari Amerika.....	22
2.8.5 Motif dari Thailand.....	23

SENARAI GAMBAR

Gambar	Tajuk	Muka Surat
Gambar 1:	Reka corak pada pakaian (cetakan fabrik).	17
Gambar 2:	Reka corak pada motif pakaian (cetakan fabrik).	17
Gambar 3:	Reka corak motif pada pakaian (teknik batik canting)	18
Gambar 4:	Reka corak pada motif pakaian (batik blok dan skrin)	19
Gambar 5:	Sampel lukisan sebenar pada batu karang iaitu motif pada pakaian.	41
Gambar 6:	Sampel kartun pada ikan iaitu motif pada pakaian.	42
Gambar 7:	Sampel lukisan sebenar pada ikan iaitu motif pada pakaian.	42
Gambar 8:	Sampel geomatri dan abstrak pada pada pakaian.	43
Gambar 9:	Sampel geomatri dan lukisan sebenar pada pada pakaian.	43
Gambar 10:	Sampel batu karang dalam pakaian.	45
Gambar 11:	Sampel kuda laut pada pakaian.	45
Gambar 12	Sampel rumput laut (1) pada pakaian.	46
Gambar 13:	Sampel rumput laut (2) pada pakaian.	46
Gambar 14:	Sampel siput / kerang pada pakaian.	47
Gambar 15:	Sampel ikan jerung pada pakaian.	47
Gambar 16:	Gambar sampel menunjukkan kekerapan responden memilih motif flora dan fauna .	53
Gambar 17:	Gambar sampel menunjukkan motif hidupan laut ini berserabut dan bertaburan.	54
Gambar 18:	Gambar di atas menunjukkan pasaran motif dan rekacorak hidupan laut di pantai.	56
Gambar 19:	Sampel motif semulajadi segar pada pakaian.	58
Gambar 20:	Sampel motif dan rekacorak hidupan laut pada pakaian.	60

PENGHARGAAN

“Dengan Nama Allah Yang Maha Pengasih Dan Maha Penyayang”

Alhamdulillah, syukur kehadrat Allah SWT kerana dengan limpah dan kurnianya dan hidayahnya, saya mendapat kekuatan dan semangat untuk menghasilkan sebuah kajian kes iaitu yang bertajuk Hidupan Laut Sebagai Motif dan Rekacorak dalam Seni Tekstil di Malaysia (Satu Kajian). Selawat dan Salam diberikan kepada Nabi Muhammad SAW.

Pengkaji ingin merakamkan ribuan terima kasih buat pensyarah tekstil di Fakulti Senilukis Dan Senireka, Universiti Teknologi Mara Cawangan Kelantan khasnya kepada penyelia kajian kes iaitu Encik Danuri Bin Sakijan, pensyarah seni tekstil, Setinggi-tinggi penghargaan juga saya ucapkan kepada En Dahuri bin Idris, Encik Nik Abdullah Zawawi, Encik Sabri Mohamad dan Encik Zainol Abidin.

Sekalung budi kepada ibu-bapa yang telah memberikan dorongan dan semangat kepada saya serta mendoakan kejayaan saya iaitu ayahanda Rosli bin Dol serta ibunda tersayang Noriah Jamaluddin, buat bekanda dan adik-adikku iaitu Rosnorhaimi, Rosnadia dan Rosnabighah, terima kasih atas dorongan dan bimbingan. Terima kasih dan salam sayang buat suami Ibrahim Abdullah yang sentiasa memberikan dorongan dan perangsang. Buat suamiku, kasih sayang, dugaan dan kesedihan bersama-sama yang diluangkan bersama akan dikenang buat selama-lamanya.